

ДЕРЖАВНА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА: ПРОДОВЖИМО ПОЗИТИВНІ РЕФОРМИ ТА СТВОРИМО НОВІ ПІДХОДИ

Дмитро Живицький
Перший заступник
Міністра розвитку громад
та територій України

Міністерство розвитку громад та територій України запровадило нові підходи регіонального та місцевого розвитку для побудови децентралізованої та конкурентоспроможної України.

Ми не просто змінили назву Міністерства – ми змістили акценти на якість життя кожного громадянина. Ми закладаємо в основу розвитку громад і територій нові принципи і підходи, які спрямовані на розвиток не лише людського потенціалу, а й на сталий розвиток регіонів.

Указ Президента, який став основою проєктів законодавчих актів, напрацьованих нашим Міністерством. Це і зміни до Бюджетного та Податкового кодексів України, нова редакція законопроекту про стимулювання розвитку регіонів та про засади державної регіональної політики.

Для того, щоб забезпечити надання якісних державних сервісів і дати можливість розвиватися громадам та територіям, розпочався процес формування Державної стратегії регіональ-

В центрі політики, яка формується і реалізовується нашим Міністерством стоїть людина. Людина з її потребами, проблемами, прагненнями до всебічного розвитку та самовдосконалення.

В центрі політики, яка формується і реалізовується нашим Міністерством стоїть людина. Людина з її потребами, проблемами, прагненнями до всебічного розвитку та самовдосконалення. Ми є Міністерство, яке по суті імплементує всі секторальні галузеві реформи, є комунікатором точок всіх цих змін, які відбуваються в країні.

Щоб забезпечити сталий розвиток і конкурентоспроможність громад необхідна зміна відповідної нормативної бази. Був виданий

ного розвитку на 2021-2027 роки. Людський розвиток є основною метою цієї Стратегії. Є людина, у неї є потреби, проблеми, прагнення і є фактори, які впливають на розвиток, і є індикатори, за якими ми оцінюємо якість надання державних сервісів. Тому держава є саме тим сервісом, що забезпечує потреби людей, які мають отримувати якісні державні послуги незалежно від того, живуть вони в селі, в місті, в мегаполісі або гірських територіях.

Регіональні стратегії будуть вперше розроблені на засадах смарт-спеціалізації відповідно до європейського підходу. Смарт-спеціалізація передбачає визначення окремих стратегічних цілей та завдань щодо розвитку видів економічної діяльності, які мають інноваційний потенціал та визначення унікальних можливостей регіону для розвитку та зростання. Саме ці галузі будуть у пріоритеті для державного інвестування, реалізації проєктів регіонального розвитку.

Важливим нововведенням є те, що під час стратегічного планування регіонального розвитку проводиться стратегічна екологічна оцінка. Вона оцінює вплив на навколишнє природне середовище тих заходів, які передбачаються в стратегії. Тобто, врахування екологічної складової, її наслідків є обов'язковою вимогою. Це також гарантує людям певний рівень якості життя.

Одним із інструментів прискорення соціально-економічного розвитку регіонів України є Державний фонд регіонального розвитку (ДФРР). Як показує практика, майже 94% від загального числа проєктів ДФРР у 2015-2017 роках були подані, як проєкти до плану заходів з реалізації регіональних стратегій розвитку. Проте, територія впливу понад 60% проєктів, затверджених Кабінетом Міністрів України, не перевищує розмірів однієї громади. Таким чином, можна констатувати, що ДФРР в основному працював у форматі фонду місцевого розвитку. Тому наша задача зараз – це посилення взаємозв'язку між стратегічним та бюджетним плануванням. Необхідні законодавчі зміни для вдосконалення доцільності використання коштів ДФРР та спрямування їх на гарантоване цільове фінансування Державної та регіональних стратегій розвитку вже підготовлені Мінрегіоном.

Зміна ідеї фінансування з ДФРР полягає в тому, що це мають бути проєкти, що охоплюють більше ніж одну громаду. Проєкти в межах одного населеного пункту не вирішують проблему розвитку

У пріоритеті діяльності нового Уряду – утвердження європейських цінностей – забезпечення дотримання прав людей, розвиток демократії, високий рівень життя та безпечне середовище для усіх громадян незалежно від місця проживання.

цього регіону. Тому в пріоритеті проєкти, які будуть впроваджуватись на більшій території, і їх реалізація впливатиме на регіональний розвиток. Ще одна зміна в підходах – це фінансування не тільки «твердих» будівельних проєктів, а й «м'яких» розвиткових проєктів, наприклад: освітні проєкти, фінансування заходів, форумів, створення кластерів і т.д.

У 2020 році в Україні має бути створена трирівнева система адміністративно-територіального устрою. Це дасть змогу розбудовувати систему багаторівневого врядування, що є однією із ключових передумов для ефективного планування і впровадження регіональної політики. Важливо, щоб проєкти регіонального розвитку планувалися «знизу вгору» і перевага буде надаватись проєктам, спрямованим на впровадження інновацій, розвиток нового виробництва, підвищення рівня зайнятості, зростання малого та середнього бізнесу, підвищення спроможності влади до ефективної реалізації політики через навчання.

У той же час, Міністерство працює над розбудовою мережі недержавних інституцій – агенцій регіонального розвитку (АРР), що мають на меті підвищення конкурентоспроможності та сталого розвитку кожного регіону та громади. На даний час у 23 регіонах прийнято рішення про створення агенцій регіонального розвитку. Уже зареєстровані, працюють або знаходяться в процесі формування 19 агенцій регіонального розвитку. Однак, АРР відсутні в 5 областях: в Миколаївській, Одеській, Сумській, Харківській, Херсонській. Можливо, в цих областях ми запустимо пілотний проєкт по створенню АРР об'єднаними з Офісами євроінтеграції, і якщо цей досвід стане успішним – ми поширимо його на всю Україну.

Наше Міністерство будує нову модель співпраці та підтримки АРР для того, щоб максимально долучити самі громади, як до створення, так і до діяльності цих агенцій. Вони будуть допомагати громадам об'єднуватись і реалізовувати спільні проєкти. Ми плануємо також створити Офіс управління проєктами при Міністерстві, комунікатором якого могли б стати АРР для впровадження ініціатив у громадах.

Міністерство допомагає і сприяє громадам у прагненні бути самодостатніми та конкурентоздатними. Найголовніше – це створення умов та надання фінансової, інформаційно-ресурсної, освітньої підтримки задля підвищення конкурентоздатності цих регіонів та забезпечення їх сталого розвитку. Ми спільно з нашими європейськими партнерами працюємо над розробкою сталої системи підготовки та навчання кадрів для місцевого і регіонального розвитку. Реформа децентралізації не завершується просто новою системою адміністрування та передачею повноважень та ресурсів громадам. Важливо навчити менеджмент об'єднаних громад, необхідно дати знання та здатність ефективно управляти ресурсами задля розвитку та навчити як бути конкурентоздатними у глобальному світі.

Беззаперечно у пріоритеті діяльності нового Уряду залишається євроінтеграція. Це утвердження європейських цінностей – забезпечення дотримання прав людей, розвиток демократії, високий рівень життя та безпечне середовище для усіх громадян незалежно від місця проживання.

Успіх України залежить від успіху кожної громади. Тому через конкурентоздатність громад, правильне просторове планування та сталий розвиток ми зможемо досягти високого рівня життя для кожного українця.